

DOBROGEA JUNĂ

Director-Proprietar C. N. SARRY

APARE ZILNIC

Inscris în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului Constanța sub Nr. 37 din Mai 1938

Redacția și Administrația: CONSTANȚA str. Școlii Văratec No. 27
Abonamentul cu plăcuțe culturale: an 600 lei, 6 luni 300
Pentru Adresă și Intrebiți la 2.0.00—Peștișor și Intrebiți la 2.0.00
Telefon No. 1243

Dobrogenii și primul observator aerian român — Amintiri despre Lt. Colonel Av. Obs. Virgil Rădulescu

de Dr. CONSTANTIN NICULESCU

Un Ardealul însingurat ne vine ultimul număr al ziarului „Tribuna” din Cluj.

Este vorba de o figură populară și iubită, cu mult înainte de război, a orașului Constanța, unde, la fel s'ar putea spune, ca și de conștatele clujane: „Căți prieteni nu are Lt. Col. Av. Obs. Virgil Rădulescu”.

Fire de poet și filosof, dar și de o neobicinuită exuberanță încă de mic copil, este atras de vraja imensului necunoscut al mării.

În 1913, izbucnind războiul balcanic, orașul Constanța nu-l mai primește copil, ci inimos plutonier, elev al Școlii Militare, repartizat, după dorința sa, în Regimentul 18 Artilerie.

În 1914, acest important oraș maritim, îl primește din nou, ca falnic sublocotenent, hotărât să-și deschidă carieră în Regimentul 13 Artilerie.

Dar anul 1914 este anul grelelor încercări și mai ales al declanșării războiului mondial, iar regimentele din Constanța urmează febrilitatea generală: se echipează, se pregătesc, execută trageri...

Tânărul nostru sublocotenent, însărcinat să organizeze poligonul de tragere al regimentului sau, dovedește atâta destoinicie, încât, după două săptămâni de muncă fără preget și fără odihnă, îl vedem conducând și echipele celorlalte regimente de artilerie, mai ales în vederea mării și masivei trageri din ziua inspecției.

Debutul său în carieră este strălucit.

Înșuși dl General de Divizie Coandă, Inspectorul General al Artileriei, de atunci, îi dă cea mai mare recompensă, prin exclamația de admirație ce-i provocase:

— „Data ești un adevărat artist!”

Din primele zile deci ale carierei sale, Sublocotenentul Virgil Rădulescu se relevă ca un excelent ofițer, totodată apreciat și iubit pentru firea sa deschisă și de toată societatea Constanțeană.

Câteva timp apoi Constanța a fost lipsită de farmecul inteligenței sale scriitoare deosebite, datorită priceperii sale, se încredinșase organizarea și paza depozitelor Regimentului său, create de evenimente, la Medgidia:

Dar albastrul mării se unea cu albastrul cerului și vraja imensului necunoscut atrăgeau rezistibil pe acest distins ofițer, profund cercetător și pașionat om și astfel, într-o bună

zi, Constanțenii află că, tânărul Sublocotenent Virgil Rădulescu, atras de aviația noastră, care se găsea la începuturile ei, s'a înscris la Aero-Ligă, cu „prima serie de Observatori Aerieni”.

Dar, după primele vești bune, la câte-va luni, sosește o veste dureroasă, care a înduioșat profund sufletele cetățenilor tuturor claselor sociale:

— „La 27 Martie 1915, Sublocotenentul Virgil Rădulescu, „ca observator, a suferit un grav accident, executând o misiune, cu un aeroplan Bleriot, pilotat de Locot. Av. Cantacuzino Pașcanu, deasupra satului Băneasa”.

În fiecare zi prietenii și admiratorii săi au așteptat cu răsuflarea întretăiată vești despre sănătatea sa, care, deși și-a îngrijit-o și în Spitalul Militar al Constanței, părea că-l părăsise pentru totdeauna.

De-abia în toamnă a venit prima veste îmbucurătoare:

— „Cu toate că fusese propus pentru „tragere în rezervă”, ca „invalid de sbor”, „considerat pe atunci ca „în timp de război”, grație stăruințelor sale asidue, i s'a „aprobat în mod excepțional „rămânerea în armată și aviație, ca observator”, dându-i-se astfel deplină satisfacție „acestui minunat suflet idealist”.

Primul observator al nostru și singurul ofițer invalid al armatei și-a continuat viața sa modestă de erou, în aviație, cu care a intrat, în 1916, și în marele război de întregire a neamului, apoi revine în artilerie, în 1918, când, din cauza sănătății sale, nu a mai fost lăsat să mai facă sboruri aeriene,

Peste tot însă, lasă ca o dărâ luminoasă, marea sa pricepere în carieră, entuziasmul tineresc și marea sa dragoste pentru Patrie.

Populația Constanțeană l'a revăzut în ultimul timp ca Maior și Lt-Colonel, același scânteitor Sublocotenent din 1914 și același mare animator, care n'a știut să răspândească decât respect și iubire în jurul său.

Iată pentru ce astăzi, când Lt. Colonel Av. Obs. Virgil Rădulescu pare a părăsi cadrele active ale armatei, ca o consecință a vechilor sale răni, redăm în întregime înduioșătorul articol al confratelui Ardealan „Tribuna”, din Cluj, chiar cu titlul său edificator:

Ne părăsește un prieten

Despărțirile reamintesc și

cimentează în suflete clipe frumoase trăite alături de cel care se duce. Contactul de fiecare zi, cunoașterea superficială a prietenului nu permite aprofundarea calităților acestuia și deabia atunci, când între o lacrimă și o fluturare de fatistă simți coborându-se în preajma și golul părăsirii, atunci ajungi să prețuiești, cu toată duioșia omenească, pe cel plecat.

Căți prieteni are colonelul Virgil Rădulescu! Dacă vrei să-ți pui la încercare răbdarea, ieși pe stradă cu colonelul Rădulescu, — îmi spune deunăzi un amic. Din colțul librăriei Cioflec până la catedrala unită întâlnește o sută și o mie de prieteni. Fiecărui îi întinde o mână bărbătească, pentru fiecare găsește un cuvânt potrivit ori un „vit”. Jovial și plin de viață ca un flăcăiandru, vesel la orice oră din zi și din noapte, colonelul Rădulescu cu bastonul de așezător în mână dreaptă, împărțește bucurie acolo unde-i durere, îmbărbătare unde neîn liniștea pentru ziua de mâine copleșește inimile cu toate că în infimătatea lui, acest om al veșnicului surâs este ros de o durere pe care nu o simț și nu o pricep prietenii.

Mulți din cei ce l-au văzut, fără a-i pătrunde înlimitatea sufletului și fără a-i cunoaște sbuciumul și faptele vieții, s'au uitat la dânsul cu neîncredere. Pentru toți aceștia ca și pentru aceia care l-au cunoscut, ajunge să amintim că Virgil Rădulescu a fost un ostaș, a fost un erou ce și-a jertfit cel mai prețios bun al vieții, sănătatea, pentru țară.

A îmbrățișat aviația, în timpul marelui război, când aceasta dibuia în negura începutului. Tânăr ofițer, într'un sbor de misiune, s'a prăbușit, clătănându-și sănătatea pentru întreg restul vieții. Propus pentru decorarea cu „Virtutea militară” de război, sublocotenentul Rădulescu nu a voit să părăsească cadrele active ale armatei, devenind astfel primul ofițer activ invalid al armatei române. Afectat escadrii „Farman 9” din grupul II Aeronautic, a luat parte la toate luptele dela Nămolosa, Mărășești, Varnița, Mărăștioara și Tg. Ocna, împărțându-se cu sacrificiul în fiecare clipă a vieții sale.

Efortul supra omenească din timpul războiului l'a deschis rănile, silindu-l să părăsească această armă, spre a trece la arma de origine: artileria.

Vreme de 22 de ani cu

Mica și marea proprietate agricolă

S'a scris mult despre neajunsul ce poate surveni mai târziu din diviza ea fără limită a proprietății agricole. Consecințele pot fi de ordin individual ca și național. O întindere de teren mai mare, prin avantajile ce le poate aduce, se poate munci în modul cel mai rațional având posibilitate proprietarul să-și pună la dispoziție toate mijloacele moderne de lucrare și întrebuințare a pământului.

Pe această bază s'a detestat de unii exproprierea nu numai atât, dar, concludând din aceasta și scăderea producției la ha. La prima vedere cele scrise până aci reprezintă cel mai crud adevăr însă de multe ori adevărul și realitatea nu este unul și același lucru.

Sa ne explicăm.

Ca o dovadă că cele spuse mai sus sunt adevărate este că cunosc în părțile noastre câteva ferme de cca 3-4.500 ha. și poate mai mult, unde se muncește rațional în sensul că se ară la timp și bine cu vite bune întrebuințându-se și sămânța selecționată. Tot pe aceste moșii se cresc tot în mod rațional, păsări, vite mari și mici industrializându-se întrucât ca produsele agricole, obținându-se în modul acesta venituri apreciable, fără să socotim folosul ce revine statului din bogăția crețată în felul acesta. Aceste ferme sunt proprietate unor plugari — intelectuali aproape în toate cazurile, legați din părinți și bunici de frumusețea și roadele pământului pe care trăesc.

Ca o dovadă că cele spuse mai sus sunt gogoși plugarii cari stăpânesc mica proprietate este că cunosc tot în aceste părți alte 3-4 moșii ai căror proprietari au legătură cu pământul ce posedă numai juridic prin actele de proprietate. Aceste pământuri însă nu sunt arate de plugeri trase de 4,6 ori 8 bot grași ai marilor proprietari cari le stăpânesc ci de 2-3 mârtoage de cal care se clătina de vânt ai celor cari stăpânesc mica proprietate.

Proprietarii acestor moșii stau la orașe unde au și alte ocupații care le aduc venituri cu mult mai mari ca moșia dela țară. Aceste moșii, în cazul acesta, le aduc mai mult folos moral, că se numesc „moșier”, decât

materiale. Dar, oare această situație e morală față de proprietarii care-și administrează moșia direct? Aceste moșii cu stăpâni fictivi sunt administrate de câte un sătean mai vici, dar nu mai priceput, din satul pe mereaua căruia se află moșia.

Deci, dacă aceste moșii sunt muncite de mici proprietari și după aceleași metode nevoiașe unde e avantajul pentru națiune din produsul marii proprietăți?

Nu s'ar putea oare da un ucaz printr'o lege, ca proprietarii dela x ha. în sus vor fi obligați a-și construi conac cu dependențele necesare pentru animale și unelte și să fie administrată de o persoană cu școală de agricultură sau de nu, ucazul să mai adauge că cine are peste x ha. și mai are și alte funcțiuni căruia fără multa bataie de cap îi aduce în- doitul sau împătritul moșiei să opteze pentru una din ele caci altfel fiind, numai poate fi cu inima la bogăție sa dela țară să zicem, dacă nu vrea să renunțe la cea dela oraș.

Va obiecta cineva că omul nu poate merge la țară în mijlocul câmpului că are la oraș gospodărie mare ș.a. Cu atât mai bine, adăugăm noi, caci din aceste venituri își va putea omul construi și procura cele necesare pentru moșie. În felul acesta vor vedea și țărani că veniturile dela oraș sunt un mijloc cu care se înfrumusețează și stăpânește câmpul plin de verdețea de soare și aer curat pe care adesea orașenii îl caută numai în zile de petrecere și sărbătoare.

Pe vremuri strămoșii noștri trăiau în cinste și dragoste la țară deși avuseră altădată funcții înalte în metropola.

Poate azi nu e timpul să luăm dela cap dar trebuie să recunoaștem că mergând înainte în modul acesta nu e bine. Pentru că să se ascundă adevăratele soluții se discută adesea prea mult terminându-se cu legi care dau soluții pe jumătate. E bine și atât, însă să se convină în mod sincer că sunt soluții radicale întotdeauna și pentru orice chestiune și nu se aplică nu pentru motivul că nu are nimeni curajul, dar aceste soluții adesea jenează chiar pe cel care este pus să le dea.

Nic. Cojocaru
Învățător
Cobadin-Constanța

Cantinele școlare

O organizare de mare interes obștesc și patriotic, cari are de scop să întreprindă micile ființe, cari urmează clasele primare, sunt cantinele școlare.

Aceste cantine, au trăit, unele din ele, mai mult, altele mai puțin după cum caritatea publică a fost mai generoasă și după cum persoanele cu tragere de inimă au alergat să adune ofrande mai des.

Folosul lor mai ales pentru copilașii săraci, este de nelăgăduit, mai cu seamă pentru familiile cu copii mulți și nevoiași, în a căror case lipsa este în mod permanent, fără să i căușăm cauzele.

Pentru a da viață în mod serios și sigur acestor cantine imi permit a propune Domnilor Inspector Școlari următoarea idee.

Fiecare școală primară posedă câte 5 hectare pământ arabil pe care ori îl munceste învățătorul cu un preț stabilit ori îl închiriază spre a face veni comitetului școlar.

Aceste pământuri trebuie folosite absolut pentru cantinele școlare și cam după planul stabilit mai jos.

Arătura lor de toamnă se va face de toți locuitorii plugari cari în 2—3 ore vor termina arătura acestor hectare, fie într-o zi de sărbătoare fie într-o zi lucrătoare, ca un fel de clacă. Primăvara vor întoarce aceste ogoare la fel.

Cred că nu va fi nici un plugar care să nu dea această mână de ajutor de câteva ceasuri cantinei școlare din comuna lui înănd socoteală că și statul face sacrificii cu educația copiilor și mai cu seamă că ajutorul cel dă, este pentru însăși hrana copiilor lor.

Cultura acestor hectare se va face după alăturatul tablou, cu mici modificări școlare unde învățătorul va găsi de cuviință.

Cele 5 hectare având o suprafață de 50.000 m. p., se vor semăna:

Mtr. p.	Sămânța trebuincioasă	Media recoltei	Costul Sem. Lei
1) 10.000 grâu	100 kgr.	1500-2500 kgr.	1600
2) 10.000 porumb	15 "	1500-2500 "	90
3) 5.000 floarea soarelui	10 "	1000-1300 "	100
4) 5.000 sticlă turajeră varietate Mammoth	12 "	2000-3000 "	1200
5) 3.000 cartofi	500 "	4.5000 "	3500
6) 5.000 Fasole pentru iarnă	60 "	800-1000 "	1200
7) 500 Morcovi	0.400 gr.	1-1200 "	...
8) 1000 Dovleci	0.400 gr.	2-3000 "	...
9) 2000 Arpagic p. ceapă	80 kgr.	4.6000 "	2500
10) 500 Usturoi	20 "	3-350 "	800
11) 1000 Pătăgele roșii	0.150 gr.	3.4000 "	...
12) 200 Pătăgele vinete	0.050 gr.
13) 250 Sticlă roșie de mâncare	0.300 gr.	5.800 "	...
14) 1500 Fasole țucără pentru teci	15 kgr.	...	750
15) 1000 Mazare p. teci	10 "	...	600
16) 1000 Sămânță de ceapă pentru arpagic	0.700 gr.	2-3000 "	...
17) 150 Pasternack	0.100 gr.	3.5000 "	...
18) 100 Pătrunjel	0.070 gr.
19) 100 Mărar	0.300 gr.
20) 100 Ridichi de lună	0.300 gr.
21) 250 Ridichi de toamnă	0.200 gr.	700 "	...
22) 100 Spanac	0.100 gr.
23) 100 Salată	0.030 "
24) 100 Ardei grași	0.020 "
25) 500 Castraveți	0.100 "
26) 300 Bame	0.200 "
27) 1200 Sorg. zaharos sau Lințe			

Total 50.000 m p Lei 12.340

Aceste plante sunt cele cari se pot cultiva la câmp fără a fi nevoie de udor, afară de răsaduri cari se vor uda până se vor prinde.

Cum mai toți învățătorii sunt fii de plugari, sau crescuți la țară, nu le-ar fi greu să se acomodeze și cu această ramură a agriculturii. Se vor cumpăra cărți de grădinerie din Biblioteca Universului și Cartea Românească, cari sunt așa de utile și instructive, încât cu ușurință vor învăța copii la această mică școală de agricultură.

Dacă o școală va avea 100 de copii, ar veni câte 500 m. p. de cultură pentru fiecare copil să o muncească. — Această muncă se va face cu ușurință, în fiecare Joi după masă, și câte un ceas în fiecare zi seara după

ieșirea dela școală. Dar asta nu va fi în toate zilele, de cât numai atât cât este nevoie de executat cultura.

După ce s'a împărțit terenul în parcele și după ce răsar sămânăturile, fie care parcelă va fi sub împărțită, fie pe cap de copil, fie pe un număr determinat de copii, ca să le stimuleze pofta de muncă și spiritul de emulație.

Cum Statul acordă credite pentru țărani până la 40000 lei cu dobândă de 5% și plata în 2-5 ani, se cade mai stăruitor ca un credit de 40000 lei să se acorde și fie cărei școli pentru punerea în aplicare a acestor sămânături.

Cum toamna aceasta, este greu și târziu pentru sămânatul hectarului de grâu, la primăvară acest hectar va

fi înlocuit cu porumb.

Banii se vor da pe măsură ce va trebui.

În fie care comună se va înstitui un comitet din 3 cetățeni plugari, cei mai gospodari din comună, cari în frunte cu învățătorul să ducă la bun sfârșit această operă fiind răspunzători de bunul ei mers.

Dacă autoritățile competente, găsesc de cuviință că această idee e bună, ar putea o transforma în lege.

Spre a completa idealul pentru cantinele școlare, din suma de 40000 ce s'ar imprumuta, să se cumpere 3 vaci, cari să dea laptele necesar copiilor, iar la 15 Septembrie când începe școala, 3 porci care să se ingrașe pentru untură.

În acest scop s'a prevăzut în prezentul plan, un hectar porumb și sticlă furajeră pentru vaci și porci.

Din floarea soarelui se va scoate ulei necesar cantinei care va fi cel puțin 250 kgr.

Dar nu e numai atât: de va angaja o pereche de oameni femei și bărbat pentru îngrijitul vitelor, iar cealaltă femeie — servitoarea școlii — vor ajuta cu toți între timp la gătitul și servitul copiilor la masă, pentru care se va face de comitet un program special.

Leașa lor va fi suportată de bugetul comitetului școlar și de primăria locală.

Din excedentele culturii se vor opri semințele pentru anul viitor și cantitățile necesare cantinei, iar restul se vor vinde, spre a se plăti procentele la împrumut și din capital.

Vacile vor paște primăvara la izlazul comună iar pentru țărâțe sau iarnă se va face apel la caritatea publică.

Pentru ernal să fie obligați sătenii să aducă toți ceva coceni de porumb și pae, până când comitetul va organiza să închirieze 2 hectare de pământ pe care să semene porumb și ovăz furajer.

Mai rămâne chestia de veselă și pâinea zilnică.

În timpul verei, comitetul să adune de la locuitorii grâu pe care să-l macine. Se va construi un cuptor suficient pentru copt pâinea iar câte o gospodină sau două din sat să vie cu rândul să facă pâine.

Vesela se va cumpăra pe numărul elevilor aleși pentru hrană. Un bun comitet de gospodari va găsi deslegare pentru toate micile neajunsuri în conducerea frumosului scop de a face cantina să funcționeze fără întrerupere.

Toate acestea depind și de capacitatea și buna voința învățătorilor. Va avea vre-unul din ei dragostea de învățare? THOMA L. CREȚU

Aplicarea convenției româno-germane privitoare la repatrierea germanilor din Bucovina și Dobrogea

D. g.ral Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român și Președintele Consiliului de Miniștri, și d. dr. Gh. Leon, ministrul Economiei Naționale, au semnat un decret lege pentru aplicarea convenției între guvernul regal român și guvernul Reichului german privitor la repatrierea populației de origine germană din Bucovina de sud și Dobrogea, în Germania.

Art. 1. — Aplicarea convenției încheiată între gu-

vernul regal român și guvernul Reichului german, privitor la repatrierea populației de origine germană din Bucovina de Sud și Dobrogea, în Germania, se va face de către Subsecretariatul de stat al Colonizărilor și populației evacuate.

Art. 2. — Reprezentantul șef guvernamental român, prevăzut de art. 7 al convenției arătate prin art. precedent, este subsecretarul de stat al Colonizărilor și populației evacuate.

Regele Boris despre relațiile Bulgariei cu statele vecine

Deschiderea solemnă a celei de a 25-a sesiuni a adunării ordinare a Sôbraniei

A 25-a sesiune a adunării ordinare a Sôbraniei s'a

deschis Luni cu mare solemnitate, în prezența membrilor guvernului, a tuturor deputaților, a corpului diplomatic și a unui numeros public.

Sosirea Regelui a fost salutat cu ovații frenetice.

Mesajul citit de Suveran spune între altele:

„Constat cu deosebită satisfacție că politica externă dusă până acum a dat rezultate fericite.

La 7 Septembrie trecut, guvernul bulgar și guvernul român au semnat la Craiova tratatul prin care Dobrogea de sud a reintrat între granițele Regatului Bulgar. Acest eveniment a fost primit cu adâncă bucurie de întregul popor bulgar.

După ce a amintit atitudinea amicală a puterilor axei față de Bulgaria, care a dus la o strângere și mai mare a legăturilor dintre Bulgaria și aceste mari puteri, Regele Boris a adăugat:

„Bucuria poporului bulgar a fost cu atât mai mare, cu cât soluționarea problemei dobrogene s'a făcut pe o cale pacifică, fapt care a creiat condițiunile potrivite pentru restabilirea relațiilor tradiționale între România și Bulgaria și pentru o mai strânsă colaborare mutuală.

Relațiile noastre cu Iugoslavia și Turcia — continuă mesajul — se inspiră din tratatele ce ne leagă de aceste țări.

Raporturile noastre politice și economice cu Uniunea Sovietelor continuă să se desvolte în chip fericit.

Păstrând relațiile și cu celelalte state, în măsura posibilităților de astăzi, guvernul, sprijinit pe încrederea poporului, își va da toate silințele

să mențină liniștea țării și să apere interesele ei vitale.

După ce a enumerat sarcinile fundamentale ale guvernului în toate domeniile vieții de stat, Suveranul a încheiat astfel:

„Măsurile luate pentru întărirea apărării naționale și pentru pregătirea completă a fiecărui bulgar întru apărarea independenței țării noastre ne îngăduie să privim viitorul cu liniște.

Mesajul regal a fost întrerupt în repetate rânduri de puternice și lungi aplauze, iar Suveranul a fost aclamat frenetic la plecare, ca și la sosire. Lumea adunată pe străzi între Sôbranie și palatul regal, a aclamat deasemenea pe Suveran.

La intrarea în sala de ședințe, membrii guvernului în frunte cu d. F. Ioff au fost obiectul unor entuziaste ovații.

Dobrogenii și primul observator aerian român

(continuare din pag. 1-2)

toată suferința trupească ce nu l-a îngăduit o clipă, colonelul Rădulescu și-a făcut datoria de ofițer cu mândria inspirată de actele de bravură cu ade-vărat românească.

Azi colonelul Virgil Rădulescu părăsește cadrele active ale armatei și se pare că și Clujul, orașul care i-a fost cel mai scump leagăn după casă părintească. În memoria prietenilor ce i-au fost dragi ca și în aceea a clujenilor figura „baciului Bimbirică” va rămâne tot atât de vie, ca zâmbetul zglobiu din colțul gurii, cu care a întâmpinat prietenii și mai ales prietenele...

De unde-i fi, să ne mai scrii, iubite Bimbirică. T.

Noi prețuri maximale

D. Pulu Traian, primarul municipiului, a dat o ordonanță prin care se fixează noi prețuri la diferite articole după cum urmează:

Faina și pâinea. — Faina patiserie se va vinde cu prețul de lei 27,50 kg.; faina populară, cu 13,50 kg. Extracția de faina va fi corespunzătoare greutateii hectolitrică a grâului, plus 8%. Din această extracție se va face numai 8% faina de patiserie și griș, iar restul va fi faina tip popular.

Pâinea fabricată numai din faina tip popular, în greutate de 1 kg. sau 2 kg., numai în format rotund, se va vinde cu 13 lei kg.

Carnea. — Carnea de vită (bou, vacă sau mânzat), se va vinde în detaliu cu 38 lei kg.; gât, cap și picioare de vacă, lei 18 kg.

Producția fiecarei fabrici de mezeluri din acest municipiu va cuprinde, în mod obligatoriu, următoarele două tipuri de articole: mezeluri de tip popular și mezeluri al căror preț este liber, nesupus nici unei restricții. Se interzice tăierea porcilor având o greutate vie sub 90 kg., cu excepția animalelor șobolani, lovite, oarbe și tăierea vițelilor și vițelilor până la etate șase luni.

Pentru untura de porc ce se vinde la macelării, se fixează prețul maximal de lei 62 kg., iar pentru untura presată de fabrică, la magazine, lei 92 kg.

Prețul menu-ului fix. — Prețul menu-ului fix, compus din trei feluri la restaurantele din municipiul Constanța, se stabilește astfel: La restaurantele de lux prețul menu-ului fix va fi de 90 lei; la restaurantele cl. I-a, de lei 60; la restaurantele cl. II-a, de lei 45 și la restaurantele de cl. III-a, de lei 25.

Sarea. — Prețurile de detaliu la sare, se fixează după cum urmează: sarea bolonani se va vinde cu prețul de lei 4,40 kg.; sarea măcinată, vruială și de mare se va vinde cu prețul de 5,20 lei kg.

Petrolul. — Petrolul laminat densitate 8,25, se va vinde cu lei 4,25 kg. cu ridicata și cu lei 4 litrul cu amănuntul.

Uleiul. — La uleiul rafinat de floarea soarelui și ovileac, se fixează preț de primarie, pentru fiecare transport sosit dela oficiul central de vânzare a uleiurilor vegetale.

Coloniale. — Fasole engros, 16 lei kg. și 18 lei kg. detalii; fasole de sămânță, 20 kg.; untdelemn de măsline în cutii originale sau vârsat, lei 180 litru; orez detaliu lei 47 kg., engros și 52 kg. detalii; orez glace 48 kg. engros și 54 lei

kg. detalii; orez curcan, lei 50 kg. engros și 56 lei kg. detalii; măsline mici, lei 48 kg. măsline Volo, cal. I, lei 80 kg. cal. II, lei 70 kg., cal. III, lei 60 kg.; lumânări de spermanțet lei 72 kg. soda de rufe, lei 8 kg. ceal vârsat, lei 950 kg., brânza telemea, lei 68 kg. cașcaval, lei 100 kg., săpunurile de rufe cu 42 lei și 48 lei kg. Peștele proaspăt se va vinde conform prețului de licitație cu un beneficiu pentru detailiști de 12 la sută la kg.

Se fixează preț maximal pentru ceapă, lei 8 kg., iar pentru cartofi, lei 7 kg.

Prețuri prevăzute în această ordonanță sunt valabile timp de o lună.

Noul regim internațional al Dunării

Măine, încep în Capitală discuțiile între delegațiile Germaniei, Italiei, U.R.S.S. și României

Ca urmare a conversațiilor care au avut loc în ultimul timp între guvernul german și guvernul U.R.S.S. în înțelegere cu Guvernul Italian s'a constatat necesitatea dizolvării atât a Comisiunii internaționale a Dunării cât și a Comisiunii Europene a Dunării și de a înlocui aceste Comisiuni printr-o Comisiune a Dunării compusă din reprezentanți ai Germaniei, Italiei, U.R.S.S., României, Ungariei, Bulgariei, Jugoslaviei și Slovaciei.

Această comisiune a Dunării va avea ca scop de a reglementa chestiunile privitoare la navigația pe întregul curs al Dunării dela Gurile ei și până la Bratislava.

În concordanță cu înțelegerea de mai sus, vor începe la 28 Octombrie, la București, discuțiile specialiștilor delegați de către Germania, Italia, U.R.S.S. și România, privitor la aranjamentul provizoriu al unui regim internațional pe Dunărea Maritimă dela Guri și până la Brăila.

Premilitare

Subinspectoratul pregătirii premilitare din localitate pune în vedere tinerilor născuți în anul 1922 — cetățeni români — cari formează clasa anului 1944 ca în conformitate cu prevederile legii, sunt obligați să se prezinte la sediul acestui subinspectorat (palatul prefecturii) spre a fi înscrși pentru perioada de instrucție ce începe la 1 Noiembrie.

În vederea acestei înscrieri, s'au fixat următoarele zile: 28, 29 și 30 Oct., între orele 15—20.

Această masură privește și pe tinerii mai în vârstă cari, din diferite motive, nu au fost înscrși până acum, cât și pe cei amanați medical, dispensați ca susținători de familie, sau amanați.

La înscriere, tinerii vor prezenta extractul de naștere și un certificat de naționalitate.

"Panairul" tradiționalul târg de S. Dumitru la Medgidia

În ziua de Sântul Dumitru are loc în toți anii, în orașul Medgidia, un mare târg de mărfuri și vite, denumit „Panair”.

Anul acesta, în ziua tradiționalului târg, Medgidia a cunoscut o afinență puțin obișnuită, dat fiind numărul mare de refugiați stabiliți în această regiune. Prețul mărfurilor a fost strict supravegheat de către organele de control ale primăriei, pentru ca negustorii să nu poată specula pe cumpărători.

Știri din Tulcea

Importante măsuri luate de primarul orașului, pentru înfrânarea speculei

Primarul orașului Tulcea, d. profesor Ion Stratulat, văzând creșterea exagerată și nejustificată a prețurilor alimentelor de primă necesitate pe piață și în grija ce poartă celor nevoiași, a dispus să se facă un sever control pieții, dând și o ordonanță prin care se fixează următoarele prețuri:

Lapte dulce lei 10 litrul, lapte acru lei 16 kg., brânză de vaci proaspătă lei 29 kg., brânza de vaci sărată lei 24 kg., smântâna lei 44 kg., untul țărănesc lei 160 kg., brânza telemea felii lei 60 kg., ouăle lei 2,50 bucata, ceapa lei: 10 kg., cartofi americani-chifle lei 9-10 kg., cartofi obișnuiți lei 6-8 kg., morcovi fără frunze lei 8 kg., pătrunjel cu frunze lei 12 kg., țelina lei 2-3 bucata. Peștele se va vinde cu 20 la sută peste prețul cu care a fost cumpărat la licitație. Prețurile la păsări se vor stabili după învoială între producătorii dela sate și cumpărători. Dar pentru ca ordonanța să aibă efectul necesar, d. primar a dispus înlăturarea imediată de pe piață a tuturor intermediarilor cari nu au tarabă înscrisă la Camera de comerț, iar în zilele Marți și Sâmbătă — zile de piață mare — nici un intermediar nu are voie nici să cumpere, nici să vândă, fie pe piață, fie la barieră, fie pe străzi, pentru că acești intermediari sunt una din cauzele urcării prețurilor, fiind obișnuiți a cumpăra pe prețuri mai mici dela țărani, pentru ca apoi să ceară prețuri exagerate. De asemenea, pentru ca nevoile locale să poată fi pe deplin satisfăcute, s'a dat dispoziție unea ca nici unul din articolele specificate să nu poată eși din oraș, fără aprobarea d-lui primar.

Cetățenii au fost chemați să respecte și să supravegheze executarea ordonanței privind prețurile stabilite și toate celelalte dispozițiuni ce au fost date.

Românii refugiați din jud. Caliacra și Durostor se pot întoarce spre a-și ridica bunurile mobiliare

Comisiunea mixtă româno-bulgară pentru schimbul de populații comunică:

După cum s'a mai comunicat, românii refugiați din județele Caliacra și Durostor se pot înapoi până cel mai târziu la 10 Decembrie 1940, la fostele lor locuințe pentru a-și ridica bunurile mobiliare ce mai au acolo și a proceda la ultimele lichidări bănești.

În acest scop ei trebuie să aibă o autorizație cu fotografie eliberată de Comisaritul general pentru Dobrogea sau de Comandamentul militar român dela Constanța.

Din partea guvernului bulgar aceste autorizații trebuie vizate de I. Nicoloff, care primește în acest scop pe cei interesați, la primăria Constanța, Lunea, Miercurea și Vinerea dela ora 8 la 9.

Supușii români de origine etnică bulgară, cari ar fi părăsiti deja Dobrogea românească pentru a se duce în Cadrilater sau în Bulgaria, se pot întoarce în scopul și până la data arătată mai sus, la locuințele lor.

Ei trebuie să aibă o autorizație cu fotografie eliberată de autoritățile bulgare și vizată din partea guvernului român, de d. Gheorghe Pașe, care primește în acest scop pe cei interesați la prefectura Bazargic, Lunea, Miercurea și Vinerea dela ora 8 la 9.

Se atrage atenția că nu pot beneficia de autorizația mai sus menționată decât supușii români de origine etnică română respectiv bulgară cari fac obiectul schimbului de populație prevăzut de tratatul dela Craiova și cari au interese reale de a trece frontiera dintre cele două țări.

În ultima sa ședință comisiunea mixtă româno-bulgară pentru schimbul de populație a fixat definitiv bazele programului de evacuare.

Locuitorii de origine etnică bulgară suși schimbului și domiciliați la S. d. de calea ferată Cernavoda—Constanța vor fi transferați respectiv pe Dunăre, cu calea ferată, sau pe Marea Neagră, după cum se găsesc așezați față de aceste trei artere de comunicație.

Toate aceste transporturi (pe jos, pe apă sau pe calea ferată) vor începe cel mai târziu în jurul datei de 15 Noiembrie 1940.

Vitețele (ol, bol, vaci, bivoli, etc. cum și caii nețolosiți la transporturile cu căruța) vor fi evacuați pe jos cu înepere dela 1 Noiembrie 1940.

Autoritățile administrative

au instrucțiuni formale să facă locuitorilor transferabili toate înlesnirile.

Supușii români de origine turcă sau greacă cari au domiciliat în Cadrilater și care l-au părăsit, odată cu retragerea trupelor românești, sunt rugați în propriul lor interes să-și comunice, de urgență, adresa la Comisiunea mixtă pentru schimbul de populații, al cărei sediu se află la primăria Constanța.

La câmp se va lucra și Duminicile

Ministerul agriculturii a trimis prefecturilor de județ un ordin telegrafic în care le recomandă să profite de timpul favorabil, spre a intensifica lucrul câmpului.

„Să se lucreze și Duminicile. Desconcentrările și restituțiile de căruțe și animale rechiziționate, să fie folosite la maximum.

Ploile au îmbunătățit situația agricolă

Ploile căzute în ultimele zile au îmbunătățit mult situația agricolă.

În jud. Ialomița au început să se facă semănături.

Dacă timpul se va menține prielnic proporția terenurilor semănate va spori considerabil.

Se fac arături în porumbiște.

Guvernul a luat măsuri împotriva polonezilor cari au abuzat de ospitalitatea țării noastre

Din cauză că mai ales în ultimul timp polonezii refugiați pe teritoriul nostru au abuzat de largă noastră ospitalitate, guvernul a fost silit să ia în contra lor măsuri impuse de siguranța și de liniștea noastră internă.

Statuia Regelui Ferdinand dela Ismail va fi așezată la Tulcea

În urma ocupării Ismailului de trupele rusești, a fost adusă la Tulcea statuia Făuritorului României Mari.

Se fac pregătiri pentru așezarea statuii în piața Mircea, pe soclul statuii lui Mircea, statue distrusă în urma ocupației bulgare.

Vasul „Regele Carol II-lea” se va numi „Dunărea”

Elegantul vas „Regele Carol al II-lea”, care servea până deunăzi pentru depășirea diplomaților și pentru croazierele pe Dunăre ale diferiților domni politici români și străini, se va numi pe viitor „Dunărea” și va fi dat navigației pentru curse regulate de pasageri.

Denunțurile anonime nu vor fi luate în considerație

Ministerul afacerilor interne aduce din nou la cunoștința publicului că nu dă curs la nici un denunț anonim.

Cine are de făcut o reclamație să o facă sub proprie semnătură și responsabilitate.

Scutirile de rechiziții

Ministerul de Interne aduce la cunoștința populației civile de pe tot cuprinsul țării, că scutirile de rechiziții acordate de Președinția Consiliului de Miniștri, nu se referă la cazarea și cartiruirea armatei, autorităților și populației refugiate, fără plată, conform Legii asupra Rechizițiilor, Art. 8 alin. 5 și 7.

Organele armatei, obligate de situația actuală să folosească cantonamente, au ordine precise să menajeze pe cei cu mijloace reduse și chiar să ajute pe cei nevoiași, pe văduve și pe orfani.

Spectacole

La cinematografele din localitate rulează următoarele filme:

„Regal”: „Ficele d-nei Masterfi”;
 „Regina”: „O dispariție senzațională”;
 „Tranulis”: „Nopti in Petrograd” și „Neapole sub sărutul focului”;
 „Majestic”: „Cleopatra”;
 „Vox”: „La răscruce de vânturi”.

Noua conducere a Camerei de comerț

Ministerul economiei naționale a disolvat comisia interimară a Camerei de comerț din localitate.

În locul ei a fost numită o nouă comisiune alcătuită din d-nii: Carol Vaida președinte, V. Vașioti, Ionel Teodorescu, N. Cicu și V. Moroianu, membri.

Comisar al guvernului este d. P. Tanașoca.

Informațiuni

Ne facem datoria să ațrogem și noi atențiunea publicului asupra seriozității măsurilor de camuflaj în scopul apărării antiaeriene.

Publicul trebuie să știe că acestea toate, oricât de neplăcute, sunt în interesul țării și în ofard de pedepsele cari așteaptă pe contravenienți, este o chestie de solidaritate cetățenească, supunerea față de dispozițiunile luate.

Comunicația telefonică cu Grecia a fost întreruptă din cauza împrejurărilor politice din acea țară.

Institutul de Cultură Italiană a hotărât reorganizarea cursurilor de limba și literatură italiană în orașul nostru.

Cursurile vor începe în luna Noembrie, la sediul din Bulevardul Regina Maria No. 48 și vor cuprinde două categorii de studenți: începători și înaintați.

În afara cursurilor de limba Institutul a hotărât organizarea unor conferințe privitoare la istoria literaturii și istoria artei italiene, cât și lecturi săptămânale din capodopera literaturii italiene „Divina Comedie”.

Inscrierile se primesc în fie care zi, la sediul susindicat, dela orele 17—19.

Corpul Portăreilor Tribunalului Județului Constanța

Publicațiune de vânzare

Nr. 19295 din 29 Octombrie 1940
 În baza adresei Judecătoriei Urbane Constanța cu Nr. 22525/1940 Se publică spre cunoștința generală că în ziua de 6 (șase) Noembrie 1940, începând de la ora 10 dimineața înainte se va vinde prin licitație publică care se va ține în Piața Griviței din Constanța, averea mobilă urmărită a debitorului Ion Panit din Constanța strada V. Brătianu colț cu Mihai Viteazu compusă din: Un automobil chevrolet Nr. 556 Constanța tip 1938, avere anume specificată în procesul verbal de urmărire dresat în cauză pentru despăgubirea creditoarei Maria Diamandi din Constanța cu suma de lei 33000 (trei zeci și trei mii) capital cu procente legale de la scadența fiecărui bilet la ordin, până la definitivă achitare, plus suma de lei 1300 cheltueli de investire, oșebit cele de execuțare, ce are a lua de la numitul debitor în baza titlurilor executorii cu Nr. 473 și 474 1940, ale Judecătoriei Urbane Constanța.

Licitația se va ține pe bani gata.

Amatorii de a concura vor veni la locul în ziua și ora sus arătată

Șef Portărei Indescifrabil
 Secretar indescifrabil
 Dosar Nr. 841/1940.

De vânzare

în strada Ion C. Brătianu 54 construcție nouă, solidă, două apartamente cu 300 m. p. teren: Adresați Doctor Iordănescu medic sanatoriul Bisericieni of. Piatra-Neamț.

Inchiriez

camera mobilată cu pensie la două băieți de școală sau două fete. A se adresa la ziar.

Tribunalul Județului Constanța Secția III

Extras din publicațiunea de vânzare cu No. 18612 din 18 Octombrie 1940

La stăruința creditoarei Banca de Scont a României Suc. Constanța cu sediul în Municipiul Constanța strada Lascăr Catargiu Nr. 30 (aj prin reprezentanții săi legali, se vinde prin licitație publică care se va ține în pretoriul acestui Tribunal secția III, — în ziua de 21 (douăzeci și una) Noembrie 1940, începând de la ora 9 dimineața înainte, imobilul proprietatea debitorului său Dumitru Eremia, din Municipiul Constanța strada Griviței colț cu strada Productelor, în locul vechiului debitor Virgil Andronescu decedat și care imobil conform art. 503 din pr. civ. are următoarea situație:

Imobilul fost proprietatea debitorului Virgil Andronescu, azi debitor și proprietar Dumitru Eremia este situat în orașul Constanța pe Strada Griviței colț cu șoseaua Productelor este compus din una clădire construcție zid de cărămidă acoperită cu țigă având pivniță, având la parter 7 camere mari pentru prăvălie și 3 camere iar la etaj 9 camere și o terasă ciment comodate cu una cabină toate camerele cu dușumele cu scânduri ferestrele duble și toate ușile complete și în bună stare ca atenanșe în curte se află o baracă de scânduri acoperită cu carton gudronat servind pentru garaj, una comodată de scânduri cu 3 cabine, o construcție cu 7 camere servind pentru bucătărie, acoperită cu carton gudronat, în curte se află un puț pentru apă, cu terenul pe care sunt construite și curtea de 1138 m. p. și 75 d. m p. trecut în planul de parcelare al orașului Constanța sub loturile Nr. 6 și 7 din careul 228, într-o parte curtea împrejmuită cu zăplaz de șipci, întreg imobilul se învecinește cu strada Grivița soșeua Productelor, cu prop. lui I Dumitrescu, Dumitru Herța și S. Lichtemberg.

Licitația și strigările vor începe de la suma de lei 2 080 000 (două milioane opt zeci mii) minus 25%, conform legii din 5 August 1938.

Dosarul vânzării poartă No. 825 1939 secția III.

Președinte Indescifrabil,
 Șef Portărei, Indescifrabil

—xx—

La Direcția

„Săgeata” se găsește un livret militar, un Buletin dela Biroul populației și alte acte, găsite în autobuz, pe numele Epure Gheorghe. Păgubașul le poate ridica oricând.

De inchiriat

la 2 km. de satul Peștera, lângă Medgidia, 100 ha. pământ arabil de calitate bună.

A se adresa Niță Jipa, str.

Predau

limba germană. (Gramatica, conversație și corespondență specială). Str. Carol 150.

De vânzare

casă, cu 4 camere 1 bucătărie, cămară, 2 magazii, curte 3200 m. p 120 pomi fructiferi, 200 viță de vie. Chiar în spatele Mamsiei, dincolo de loc. Palazul mare. Poziție pitorească, chiar lângă lac. Doritorii acumăra se vor adresa Mișoș Pavel la ziar. Prețul 260000 lei.

Inchiriez

la 2 km. de satul Peștera, lângă Medgidia, 100 ha. pământ arabil de calitate bună.

A se adresa Niță Jipa, str.

Amatorii se vor adresa în str. Carol Nr 275 Constanța

A atunci, când va gândiți la procurarea curelor ansmisiune

Standard Mărcile Bezistent Cromin

va sunt indice de calitate.

Curelele de piele CLARK sunt curele de calitate de cari sunteți siguri și mulțumiți

Adresați-va deci:

Fabrica de curele pentru Transmisiuni

CLARK, S. A. R., Ploești.

Alegerea curelelor de piele pentru transmisiuni este o chestiune de mare însemnătate pentru Dvs.

Curele de piele pentru transmisiuni STANDARD. REZISTENT, CROMIN

sunt recunoscute de toată industria românească drept curele economice de prima calitate și vă oferă:

Transmiterea sigură și neîntreruptă a forței.

Rezistență mai mare la uzură.

Durață de funcționare mai îndelungată.

CLARK, S. A. R., PLOEȘTI

În condițiuni grele de lucru, o curea de calitate CLARK pentru transmisiune, vă scutește de neplăceri.

Curelele de transmisiune Clark vă asigură mersul sigur și neîntrerupt al mașinilor Dvs fiind curele economice, cari reduc costul de întreținere a transmisiunilor Dvs.

Fabrica de Curele pentru Transmisiuni CLARK, S. A. R., Ploești.